

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po 1.10.—, za ino-
zemstvo D 10.—, dostavljen na doma
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inštrukcijski po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intarnih št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčiče-
vi ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 21. — Št. pošte: 11.757

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Količina se ne vračilo.

Naslov

Maribor, četrtek 26. februarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 46.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Položaj v Beogradu.

»Blok bratskega sporazuma« še ni sklenjen. — Načelnega sporazuma med opo-
zicijo še ni, obstoji le taktični sporazum — Miren razplet političnega življenja.

BEOGRAD, 25. febr. Nezaupljivo in
motno razpoloženje, ki je vladalo še
včeraj na konferenci opozicijskih
voditeljev, kateri dolgo se niso mogli
zrediti glede enotnega bloka, se je da-
nes toliko izčistilo, da bodo popoldan iz-
dali komunikacije o izidu konference. V
komunikaciji bo naglašeno, da tvori opo-
zicijski blok čvrsto enoto ter bo tudi
v skupščini in v boju proti vladi nasto-
pal enotno. Koliko pa je ta čvrsta eno-
ta, je videti iz tega, da bo sklicano po-
seben posvetovanje blokovih voditeljev
glede ustanovitve enotnega parlamen-
tarnega kluba. Iz tega je videti, da
»Blok narodnega sporazuma« ni bil u-
stanovljen in da ima izjava v komuni-
kaciji zgolj platičen pomen. Opozicija
pač uvideva, da je vlada tako čvrsto za-
sidrana, da ji nobena posamezna stran-
ka ne more do živga, ker tudi cela opo-
zicija ne bo mogla doseči v parlamentu
večjega uspeha dokler ima vlada veči-
no. Skupen blok je tedaj v eminentnem
interesu opozicije, a kako naj nastopa
opozicija enotno proti vladi, če nima
enotnega nazora o poglavitnih držav-
nih vprašanjih? Do tega pa opozicija še ni
prišla in ne bo prišla, kajti radičevci so
samo toliko časa za srbske demokrate,
dokler jim le-ti pomagajo rušiti in za-
grinjati plašč čez njihovo defetistično
delo; pri definitivnem sporazumu pa bi
jih takoj zapustili, kakor so jih ostavili
na cedilu lani, ko je šlo samo za neka-
tere garancije, ki bi jih lahko dala vsa-
ka stranka, katera je za obstojčo dr-
žavno obliko. Ta programitični nespo-
razum je opozicijske voditelje ves čas
konference tolkel po zobeh in je tudi
kriv, da se ne more formirati enoten
opozicijski blok, ki bi imel tudi enotne
pogleda na občo državno politiko v Ju-

goslaviji. Vrh tega ima širši blok še to
dobro, da je Radić v zaporu in ne more
javno povedati tega, kar mu leži na
srecu. Dasi ravno šefi opozicije blagodej-
no čutijo Radićevo molčečnost, so ven-
dar s tem posvetovanjem malo dosegli.
Da so enotni v boju proti vladi, tega ni
bilo treba posebej poudarjati kot nekak
uspeh posvetovanj. To je že dovolj zna-
no.

Davidović je v neki izjavi ološno de-
mentiral, da bi hodil dr. Korošec svoja
pota. Dejal je, da se lahko pogaja in
sporazumeva blok kot celota, ne pa nje-
gove posamezne stranke. Politični kro-
gi pa vedo, da v bloku ni tako močne
discipline in da v načelnih vprašanjih
vztraja vsaka stranka pri svojem pro-
gramu, ker načelnega sporazuma sploh
še ni. Vsled tega se lahko pogaja vsaka
stranka, kadar hoče in — ako ima koga,
ki bi se z njo pogajal. Za sedaj ni ni-
kogar.

BEOGRAD, 25. febr. Danes dopoldne
je imel trgovinski minister dr. Šurmin
daljše posvetovanje z zunanjim mini-
strom Ninčevićem. Šlo je za zadeve, ki so
v zvezi s pogajanjem v Firenci, zlasti
glede eksploatacije reške luke »Ran di
Revela«, ter za vprašanje naše proste co-
ne v solunski luki.

V ministrskem predsedstvu je bilo
živahno. Najprej je Pašić sprejel naše-
ga vatikanskega poslanika dr. Smolaka
in razpravljali z njim o konkordatu.
Zadevo vzame popoldne v pretres pose-
ben ministrski komitej. Dalje so se o-
glasili pri Pašiću ministri Gjuričić,
Maksimović in Miličević ter državni po-
dajnik Wilder. Minister Gjuričić se je
tudi posvetoval s skupščinskim preds-
tvojanovićem.

Velenemska propaganda.

V Nemčiji se odigravajo značilni poli-
tični dogodki. Kriza pruske vlade je naj-
jasnejša ilustracija k položaju. Nemški
nacionalisti menijo, da je že napočil čas
za njihove eksperimente z Nemčijo in z
evropskim mirom.

Veliko se je že pisalo o nemški propa-
gandi, ki od razsula monarhistične Nem-
čije sistematično in z najrazličnejšimi
sredstvi deluje v tujini za nemške nacio-
nalne, pravzaprav pangermanske smotre.
O tej propagandi bi se dale pisati cele
knjige. Videli bi njene niti iz Nemčije v
sovjetsko Rusijo, iz Rusije na Japonsko
in Kitajsko, pa v Indijo in v vse ostale
evropske kolonije. Kje vse se ne skriva
propaganda za nemško oblast nad svet-
tom! Na kakih oblikah se skuša nemški
militarizem masševati za svoj poraz ozi-
roma si pripraviti tla za bodočnost!

Dejstvo je, da se pangermanizem no-
če ukloniti in da bo Evropa imela še
težke račune z nemškim šovinističnim na-
cionalizmom.

Državna propaganda.

Beograjska »Politika« je objavila v
eni zadnjih številki zanimivo pismo iz
Münchena pod naslovom: »Kako delajo
Nemci«. Predvsem navaja, koliko zbuja
nemška vlada za propagando v inozem-
stvu. Državni budget določa za inozem-
sko propagando okoli 525 milijonov di-
narjev. Seveda so postavke večje razde-
ljene in spretno prikrite, tako da le do-
bro poučen poznavalec nemške propagan-
de razume, kam gre denar.

Zasebne organizacije.

Dvoje velikih zvez inspirira in diri-
gira celokupno nemško propagando. »Ve-
reinigte Vaterländische Verbände« in
»Zweckverband der Deutschtsymve-
reine«. Prva zveza se bavi izključno s po-
litičnimi vprašanji, a druga s propagan-
do za nemško raso v inozemstvu. Kot
podorgane obeh glavnih zvez naj še o-
menimo: »Ligo črno-rdeče-rumene zasta-
ve«, Kolonijalno sekcijo v ministrstvu
zunanjih del v Münchenu, »Službeni ode-
delek za propagando in trgovska pojasni-
la«. Nato še vrsta drugih organizacij.

»Nemčija ni kriva vojne«.

Največji napor nemške propagande
velja boju zoper versaillesko pogodbo,
zlasti zoper njegovo klavzulo, da je
Nemčija odgovorna za svetovno vojno. A
ona ni kriva. Lahko pripisete krivdo ko-
murkoli, le Nemčiji je ne smete. Vse iz-
taknejo Nemci, kar jim služi v korist. —
Tako so potvrdili članke Ljube Jovanovi-
čica in prof. Stanojevića, da bi dokazali,
da se je vojna pripravljala v Srbiji.

Zaščita germanstva.

Predsednik bavarskega »Schütz-
bunda« von Loesch je začetel ta-le program
sedanjega nemškega nacionalizma:

Preko Nemčije v današnjih mejah le
Veliki Nemčiji in od nje k Pangerman-
stvu (svetovni nadvladi nemštva).

»Kartel svobodnih društev za obram-
bo germanstva« organizira nemško irre-
dento v osrednji Evropi in pri nas. Sode-

lujejo pa razne lige, Südmarka, Kultur-
verbände, Kulturbundi.

Nemci v Jugoslaviji.

Na kongresu »Zveze Nemcev v ino-
zemstvu« je bilo določenih 300.000 mark
za 250 dijakov nemške narodnosti iz sred-
nje Evrope. Sem so všteti tudi stipendi-
sti iz naše države. Njih je okoli 20. Stu-
dirajo na raznih vsučiliščih v Nemčiji.
Ob sebi se nme, da se morajo po dovrše-
nih studijah naseliti vsak v svojem kra-
ju in biti ondaj championi germanstva. —
Hesenska skupina »Zveze Nemcev v ino-
zemstvu« je vzdrževala doslej 35 profe-
sorjev in učiteljev v Banatu in 100 knjiž-
nic. Tudi protestantske cerkve je razde-
lila Nemčijo na sektorje za propagando.
Ruski protestantje so dobili nalog, da
preskrbujejo naše protestante z duhov-
ščino.

Organizacija nemške propagande v
Jugoslaviji ni tako neznatna. Ne razteza
se samo na Nemce, ampak tudi na druge
naše državljane. Nemški »Kulturträger-
ija« so razsuti po vseh krajih naše pro-
storne domovine in pripravljajo preko
raznih industrijskih in trgovskih oddel-
tij tla devizi:

»Deutschland über alles!«

Doma in po svetu.

— Cenj. naročnikom. Vsem zamadni-
kom, ki še niso poravnali zaostale na-
ročnine, je bil priložen opomin s polož-
nico ter se jih naproša, da poravnajo
zaostalo naročnino najkasneje do 10.
marca t. l., ker se drugače s tem dnem
brezpogojno ustavi dopušljanje lista.

Uprava.

— Od poštne direkcije v Ljubljani.
Za direktorja pošte in brzojava v Ljub-
ljani je mesto umrlega dr. Debeljeka
imenovan g. Alojzij Gregorič, za
njegovega pomočnika pa g. ing. Marij
Osana.

— Nova klerikalna taktika. Odkar je
moral »Slovenec« prenehati s svojimi
slavospevi o volilni zmagi opozicije in
se umakniti v parlamentarni kotiček se-
stradanih, vlade lačnih tigrov, odkar se
mu pači obraz od kislega grozja Koro-
ševih spletok okoli Pašića, je začel u-
darjati v svoj talambas novo pesem o
nasiljih režima. Kamor sega oko — sa-
ma nasilja. Če človek bere »Slovenca«,
ima vtis, kakor da bi vzel v roke kako
knjigo o katoliški inkviziciji. So pač
mojstri v varanju ljudi, ti klerikalci! Do
gaja se, da se bahajo spayovim perjem
svobodomiselnosti najmanj svobodomi-
selne klerikalne srake, pa še veliko lu-
di verjame. Klerikalci poznajo ljudi, ve-
do, kako so pozabljeni in kako radi na-
sedejo vplivu lepih in sladkih besed. —
Pozabljajo, kaj klerikalizem pomeni in
kakšen je tam, kjer lahko poljubno
vpliva na politične razmere. Pozabljajo,
kaj so počenjali klerikalci pri nas, kaj
je pretrpel Prešeren in od njega na-
prej vsak slovenski pisatelj, ki ni hotel
pisati za potrebe farovžev. Nestrapnost
klerikalizma so občutili naprednjaki na
Kranjskem do živga, ko so klerikalci
vladali v kranjskem deželnem odboru
»po volji ljudstva« in »po milosti« Apo-
stolskega Veličanstva. Kako so takrat
preganjali baš učiteljsvo! Učitelj je bil
sejalec prosvete med narodom, zato ga
je bilo treba steti, če je to zahteval ste-
ber »sedine in resnične prosvete« — žup-
nik. Učiteljsvo so hoteli ponižati do
mežnarjev in organistov, ki poveljuje-
jo župnikov ugled in moč. V sedmem le-
tu Jugoslavije pa prinaša klerikalni
»Slovenec« hujskajoče članke proti »pre-
ganjanju učiteljsva« in kar prekipeva
od samega liberalizma. Kaj se je zgodi-
lo? Nekaj učiteljskih zgrajev, ki so
jih vzgajali klerikalci za svoje politične
namene in napitili s »katoliškim sve-
tovnim naziranjem«, je bilo iz službenih
ozirov premeščenih. Nič hujskega se ni
zgodilo. A koliko krika in viška! No, saj
jih poznamo: vse vpitje o nasiljih je sa-
mo taktika, poskus, da se vlije množi-
cam kar največ vrelega nezadovoljstva
z državo in vlado, pa da se potem ta
vzkipeja volja slovenskega ljudstva po-

stavi pred g. Pašića, češ: Eto, vidite, ta-
ko je, če ni nas na vladi, da bi rezali
kruh in delili pravico. Nič prida ni, če
nas ni, ljudje se čutijo zaslužene in
preganjane, ako jim mi ne določamo
svobode... Pozna g. Pašić to branjev-
sko politiko in se smeje. Zal da je pri
nas še veliko ljudi, ki kljub izkušnjam
v protoklosti verjamejo lepim klerikal-
nim frazam in si sedejo na klero-liberal-
ni lim.

— Za ustanovitev novinarske visoke
šole kot posebne fakultete beograjske
univerze se zavzema beograjska »Reč«.

— Prvi del kazenske preiskave proti
Radiću zaključen. Kakor poročajo iz
Zagreba, je preiskovalni sodnik končal
zasliševanje Stj. Radića in bo začel za-
sliševati priče, med njimi novinarje, ki
so se udeležili Radićevih shodov in na-
pisali poročila o njegovih govorih.

— Naša prestolnica na kongresu sve-
tovnih mest. Dne 26. aprila se bo začel
v Newyorku kongres predstaviteljev
vseh svetovnih mest. Povabljeni so vse
prestolice držav. Beograjska občina ne
bo poslala posebnega zastopnika, am-
pak se bo dala zastopati po našem roja-
ku dr. Pupina, profesorju newyorškega
vseučilišča.

— Bajram Cur — mrtev? Beograjsko
»Vreme« poroča iz Prizrena, da je znani
odmetnik Bajram Cur, ki je kot alban-
ski upornik zbežal na naše ozemlje, kot
naš odmetnik pa pred našimi orožniki
v nepristopne šume, te dni v teh šumah
zmrznil.

— Drugi kožni sejem v Ljubljani. Da
se omogoči prodaja dosedaj še neodda-
nih kož divjadne, prireditelja Lovska za-
druga in velesejnska uprava na prosto-
ru velesejnske v sredo dne 4. marca II.
kožni sejem. Opozarja se vse interesen-
te - kupce na to prireditelje, kjer si lah-
ko preskrbe dobro blago.

— Sedem let ruske rdeče armade. —
»Protimilitaristični komunizem« v Ru-
siji je slavil te dni na najsvetanejši
način sedemletnico obstoja rdeče arma-
de. Po vseh sovjetskih kasarnah so se
vršila 22. in 23. tm. predavanja in druge
slavnosti. Vsebinska predavanja je bilo
predvsem vprašanje, zakaj je prišlo do
preloma s Trockijem in zakaj je bil od-
stavljen kot glavni vojni poveljnik. —
Značilen je bil referat Bubnova na kon-
ferenci članov revolucionarnega sveta,
ki je izjavil, da pomeni 1. 1924 prelom v
vojni evoluciji sovjetske Rusije. So-
vjetski polki so postali samostalne jedi-
nice, polkovnik-komandir ni samo ad-
ministrativna glava, ampak tudi odloča
v ekonomskih vprašanjih. Iz vsega je
jasno, da je boljševizem danes delj stran
od protimilitarizma nego je bil kedaj,
nasprotno da je rdeči militarizem glav-
na opora boljševizma.

— Profesor ubil svoje sorodnico. V
osiješke zapore je bil priveden bivši
gimnazijski profesor Gobić, ker so ga
osumili, da je ubil pred tremi leti neko
svojo sorodnico. Gobić je živel že delj
časa kot puščavnik v neki samotni hiši,
kjer si je kupil par orlov zemlje.

— Letošnje leto nova vojna? Iz Ino-
mosta poročajo: V Meran je prispel
ameriški profesor Bertold Reefe, ki je
l. 1913 prerokoval nemškemu prestolo-
nasledniku, da bo l. 1914 izbruhnila sve-
tovna vojna. Tokrat napoveduje prero-
ški profesor novo vojno in sicer se bodo
v decembru l. 1925 spoprijele Zedinjene
države ameriške z Japonsko.

— Moč moškega pogleda. Berlinski
listi pripovedujejo nastopen mišni do-
godek. Minule dni so vtaknili v zapor
enega najznamenitejših berlinskih don
Juanov Oskara Beckerja, ki slovi pod
imenom »Lepi Oskar«. Mož ima sicer še
le 31 let, vliče temu pa je prevaril pod
pretežno ženitve 50 ženskih sre in sicer
tekom zadnjih treh let. Prevarjene žen-
ske so ga naposled spravile v preisko-
valni zapor. Ko se je te dni vršilo prvo
zaslišanje, so se godili čudeži: Komaj
je »Lepi Oskar« pogledal tožiteljico v
oči in se ji zapeljivo nasmehnil, že je
bila razorožena, pa je jokaje amaknila
tožbo. Tako je šlo po vrsti, dokler ni 49

ogoljufanih nevest umaknilo tožbo, le 50. je vztrajala in še vztraja na tem, da naj se lepega Oskarja obsodi. Pravijo, da je ta najstarejša, pa se menda čut najbolj prevarjeno. Zgodba zveni malce pretirano, a bo najbrže že resnična, ker jo pripovedujejo resni listi. Sicer pa je že bilo zdavnaj rečeno: Žensko srce, nihče te ni nikoli popolnoma »pogruntale«.

— **Papež ni dobre volje.** Ameriški romarji, ki so bili navzoči pri tretji obletnici papeževega kronanja, pripovedujejo, da je papež sicer zdrav, a njegov obraz izraža otožnost. Ločitev s Francijo ga je močno potrla. Značilno je, da je papež uvedel pri omenjeni slavnosti novotarijo, ki je doslej ni bilo: moški in ženske so se morali strogo separirati. Doslej so žene visokih katoliških aristokratov, vatikanskih poslanikov in drugih odličnikov sedele skupaj s svojimi soprog. V zadnjem času pa papež bojda tega ne more videti. Pred njegovim obličjem moramo pustiti ženo in žena moža. Pravijo, da žene rimskih katoliških aristokratov niso nič preveč zadovoljne s to novotarijo.

— **Umrl je krvnik Lang.** Na Dunaju je umrl po daljši srčni bolezni zadnji krvnik c. kr. vlade Franc Lang. Kakor znano, se je zadnja leta bavil s pisanjem svojih spominov. Posebno zaposlen je bil med vojno, ko je spravil v boljši svet veliko slovanskih in italijanskih glav. Med drugimi je obesil znanega italijanskega irredentista, južnotirolskega poslanca Cesara Battistija. Zanimivo je, da je prvo justifikacijo izvršil v februarju l. 1900 v Novem mestu. Obesil je cigana Simona Helda.

— **Kaj mora znati vsako dekle pred poroko?** Neki holandski založnik je izdal pod tem mnogoobetajočim naslovom knjigo, ki je bila zaprta s pospebnim ovojem. Na njem je bilo napisano, da so v knjigi razni zanimivi in mični migljaji za neveste in sploh za mlada dekleta, ki upajo postati žene. Vsaka je, kajpak, mislila: Tu bodo diskretni nasveti o zakonskem življenju, o medenih tednih in tako naprej. Ko se je knjiga pojavila v izlozbi, so mlade ženske kar drlev knjigarno. Ko so pa doma snele ovoj in hlastno prelistale diskretno knjigo, se jim je razširil obraz od razočaranja: Moj Bog, to so vendar kuhinjski recepti! — Založnik pa je vzel temu imel prav, kajti tudi kuharji mora znati vsako dekle pred poroko. Ako zna dobro kuhati in pripraviti bodočemu možu prijeten dom, se bo ono drugo, kar so dekleta pričakovala iz omenjene knjige, uredilo tudi brez posebnih navodil. Za to bodo že poskrbeli njih zakonski tovariši.

— **Težki delavski nemiri v Rusiji.** — Po vestih iz Moskve je izbruhnila v Uralu velika delavska stavka, ki se je pridružilo 100.000 delavcev. V več okrožjih Centralnega Urala je bilo proglašeno obsedno stanje. Baje je bilo ubitih 40 sovjetskih tajnih policistov.

— **»Odol«** najboljše za usta. Dobiva se povsod. Velika steklenica 35 din. mala steklenica 22 din.

Dopisi.

Ivanjkovec pri Ormožu. V nedeljo dne 22. febr. se je vršil občni zbor naprednega Bralnega izobraževalnega društva pri g. Zavratniku na Svetinjah. Društvo je napredovalo tudi letos. Knjige in (50 izvodov) napredni časopisi krožijo marljivo po fari in število članov je naraslo za 14 ter se bliža stotini. Zborovanja se je udeležil tudi naš narodni poslanec g. dr. Pivko, ki je predaval o taksah in davčnem zakonu. Zbor je vodil predsednik g. Lovro Petovar.

Račje pri Mariboru. Po volitvah 8. febr. se je pri nas marsikaj izpremenilo. Narodni blok je dobil na našem volišču samo 9 glasov, čemur se ne čulimo, saj so nasprotniki vneto zatrjevali, da nima niti 3 pristašev, dr. Ravnik pa jih dobi 40 in Markovič tudi toliko. No, Ravnik je srečno dobil (po pomoti!) enega, Markovič pa pet. Po volitvah pa slišiš pri nas naenkrat obžalovanje, zakaj se nismo rajši vsi združili pod imenom Narodnega bloka. — V ponedeljek 23. febr. se je zbralo nas 9 demokratov, ko nas je na naše vabilo obiskal gosp. poslanec dr. Pivko. A glejte! Poleg nas je bilo še 30 drugih, klerikalcev in radničevcev in ne vem katerih še, ki smo vsi z velikim zanimanjem poslušali svojega edinega naprednega poslanca in smo se organizirali v krajevno organizacijo Samostojne demokratske stranke. Gosp. poslanec smo hvaležni za pouk, kakoršnega nam dozda nihče od drugih strank ni mogel podati in ga prosimo, da pride kmalu zopet med nas. Do tistega časa bo nas zopet več.

Nova narodna sramota.

(Dopis iz Ptujja).

Časopisi prinašajo vest, da se od 1. marca ne bo smelo več točiti v mariborskem okrožju to je v Mariboru, Ptujju, Celju, Ormožu in Prekmurju obče po celi mariborski oblasti do Celja, pivo slovenskih pivovar, temveč edinele Götzovo pivo, deloma tudi Tschelligijevo, Unionsko ali laško pivo pa se v te kraje več ne bo smelo pošiljati. — Ta dogovor je bil sklenjen med ravnateljstvi navedenih pivovar, ker se hoče delokrog razdeliti in konkurenca omejiti, ker hočejo vse pivovarne potem enotno zvišati cene piva.

Če je ta dogovor resničen, tedaj se je nas Slovenci v mariborski oblasti izročili popolnoma v nemško oblast glede dobave in točenja piva, vse gostilničarje pa se hoče prisiliti, da točijo samo nemško pivo, ker laškega piva več ne bo oziroma se te zaloge nehaajo.

Laška pivovarja je imela po vseh mestih svoje zalagatelje delovala je dobro, ker je bilo pivo res prav dobro, posebno pa ležak in porter sta bila izvrstna. — Tudi sedaj, ko je Unionska pivovarja prevzela laško pivovarja, je pivo bilo na zelo dobrem glasu ter je bilo tudi povsod zahtevano. — Komaj smo se tedaj osamosvojili, da nismo bili več odvisni od nemških pivovar Götz

in Tschelligi pa nastane žalosten položaj, da bomo Slovenci morali podpirati Götza in druge nemške zalagatelje. — Naši slovenski zalagatelji ostanejo brez kruha ali pa se naj podvržejo nemškutarskemu gospodstvu. — Kaj takega bi bilo kvečjemu mogoče pred vojno, ko smo ječali pod tujim jarmom, da bi pa sedaj v naši lastni nacionalni državi se morali podati in točiti samo nemško pivo, pa je izključeno.

Zaloga laškega piva v Ptujju ima narodnega zalagatelja, ki je povsod priljubljen ter ima vedno polno odjemalcev, zalagatelj Götzovega piva Piber pa ni priljubljen ter sploh neče slovensko govoriti. — Da bodo slovenski gostilničarji po tem paktu, če je resničen, prisiljeni jemati Götzovo pivo pri Piberju in ga točiti, in naša je, ki za slovensko prebivalstvo ne bo preneslo. — Götzovega piva ne bomo pili in četudi bi bilo zastoj!

Zahtevamo tedaj od vodstva laške pivovarne in unionske pivovarne javno pojasnila, zakaj se je izvršilo to sramotno narodno izdajstvo v prid Götzovemu pivu in na korist nemškemu zalagatelju? — Gostilničarje in pivopivce pa opozarjamo že sedaj, da zavrnejo vsako drugo pivo, ki ni iz Laškega ali iz Ljubljane. — In kaj poreče k temu naša oblast?!

Narodnjak.



Mariborske vesti.

Maribor 25. februarja 1925

Krvava pustna noč pri Treh ribnikih.

Nocojšnjo noč, ki je v mestu potekla mirno in ob običajnem veseljačenju mask, je bilo več prireditev tudi v okoliških gostilnah. Tja so šli nekateri veseljaki iz mesta, upajoč na krepko kapljico, mastne krape in prijazna dekleta. Tako se je tudi natakur Fric Selinšek napotil ponoči iz mesta in krenil v gostilno »Lovski dom« nad Tremi ribniki. Tu je nekaj časa popival in se zabaval s slučajnimi znanci, dokler niso okoli 1. ure ponoči gostilno zaprl. Sedaj so se gostje razšli in tudi Selinšek je moral iskati prostor in način, kako bi pokopal z vinskimi blagorji obilno celoznena Pusta. Še preje se je v gostilni prerekal in tudi sprl z nekaterimi gosti; prepil se je zunaj ponoči in prešel po stari fantovski navadi v prelep. V tem metežu se je Selinšek nenadoma vzgrudil na tla. Začel je močno kravati. Kdo ga je napadel in ranil, še ni znano. Selinška je rešilni oddelček prepešal v bolnico, kjer so ugotovili, da ima poškodbo smrtni značaj. Orožništvo energično vodi preiskavo, vendar pa še do ure, ko to pišemo, ni izsledilo nič pozitivnega.

— **Umrl je v torek 24. tm. zvečer v trkajšnji javni bolnici g. Franc Mencin,** posestnik in usnjak iz Studence pri Poljčanah, po težki in mnogi bolezni. Zaprta žena s 4 otroci. Bil je vedno dober naprednjak. Blaz mu spomin, težko prizadeti rodbini iskreno žalje!

— **Pustna noč je za nami;** ob veseljem siju februarjskega solnce se dramijo »mušiči« in prazne denarnice v žepih oznanjajo staro svetopisemsko modrost: Memento homo, quia pulvis es... Spomin se, da si prah, da pa ni dobro, če ti pust izprazni žepa in ostane samo še

prah... Na prireditvah je bilo veselo in živahno. Dokaj dobro je bila obiskana maskerada naših sportnikov v Götzovi dvorani, manj pa reduta gledaliških igralcev v Narodnem domu. Maske so bile po večini lepe in okusne, godba razigrana, volja prešerna. A tistega razpoloženja, ki je vladalo svoje dni ob takih prilikah si zaman iskali. Trdo je za denar, štediti je treba... Ob zgodnjih jutranjih urah so se gugale maske domov in iz goste mase je rosilo pepelnino razpoloženje. Že je solnce predrlo megle, ko se je zibala čez državni most poslednja maska, z rdečimi blicami in plavo jopo počez... klaverna podoba izgnanega princa Karnevala. Ustavil se je veseljak na mostu in si zasenčil z roko oči, rekoč: »O, kako mečlo sije nočoj ta šmentana luna...«

— **Češkoslovaška v skiptičnih slikah.** Na občnem zboru Češkoslov. jugoslov. lige v soboto dne 28. tm. se bo predvajala tudi večja množina lepih in zanimivih skiptičnih slik iz Češkoslovaške. Slike nam prikazujejo češko in slovaško pokrajine, narodno-gospodarske zavode in nekatere važne revolucijske prizore. Tako bo tedaj program občnega zbora pestrejši in naj le še opozorimo, da sodeluje tudi Sokolski orkester, ki bo po zboru sviral češkoslovaške in naše komade. Začetek ob 20. uri.

— **Prešernov večer v Ljudski univerzi.** V včerajšnjem članku pod tem naslovom je napravil tiskarski škrt več napak, ki motijo zmisel. Tako pesnikova duhovna osebnost ni ustanovila marveč ustvarila za večnost rojena dela Gregorčičev večer se ne bo vršil v četrtek, ampak v nedeljo, kakor je bilo pravilno zabeleženo na tretji strani.

— **Naši gimnazijci bodo priredili v nedeljo ob 5. uri popoldne v veliki kazinski dvorani Gregorčičev večer s predavanjem, recitacijami, pevskimi in muzikalnimi točkami.** Prireditve pripravljajo na vabilo »Ljudske univerze«,

ki je uvrstila ta večer v vrsto svojih predavanj o slovenskem kulturnem in narodnem življenju. Ker je vstopnina jako nizka, je pričakovati, da se bo Gregorčičevega večera udeležilo veliko občinstva.

— **m Pozor!** V četrtek dne 26. febr. se vrši pri Gambirinu ob 20. uri redni obč. zbor ribarskega društva. Na dnevnem redu je važna sprememba društvenih pravil! Udeležijo naj se obč. zbora vsi člani.

— **m Otroška maskerada,** ki jo je priredil v Götzovi dvorani »SK Maribor«, je bila v našem družabnem življenju novost, ki so jo otroška srca toplo pozdravila in ki bi lahko ob dobrem aranžmanju izbornu uspela. Zanimanja za njo je bilo veliko, kakor že dolgo ne za nobeno prireditev. Brez prefravanja lahko rečemo, da so ljudje uprav oblegali dvorano. A prav to je prireditvi jako škodovalo in se je izpremenila v nesmiselno gnječo, od katere ni imel nihče koristi, če izvzamemo blaginjo. Skrb za blaginjo je sicer umljiva in hvalevredna, a vsak spret in dober aranžer bi bil moral preprečiti naval odraslega občinstva na mladinsko prireditev. Zdi se, da je šlo g. Rogliču, ki je odgovoren za to prireditev, edino le za interese družbene blaginje, ne pa za dober efekt prireditve in za zadovolitev udeležencev. To pa je treba odločno grajati. Ker je lahko dobil vsak, kdor je hotel, vstopnico po 5 din. in ker se je izdajalo vstopnice brez vsake omejitve, ne oziroma se na prenatrčenost dvorane, so odrasli zavzeli toliko prostora, da otroci niso mogli programa izvajati.

— **m Ptič brez gnezda.** V pustni noči se je vlovil v policijsko mrežo 19letni Edvard Steinhacher, ki si je vlegel k počitku v klet neke hiše v Kejžarski ulici, ne da bi bil koga prosil za streho. Na policiji je govedal, da živi že več let od samega pohajkovanja. V poletnem času prenočuje pri Treh ribnikih, pozimi pa po kletih, v vagonih, kjersibodi — da je le streha.

— **m Goljufija.** Aretiran je bil mesarski pomočnik Anton N., ki je bil nekaj časa nastavljen pri trdkir Kirbiš kot nakupovalec živine. Pri tem pa se je fant izpozabil in pobral goljufivo okoli 2500 din. delodajalčevega denarja. Pri zaslišanju je goljufijo priznal. Izročil bo sodišču. A. N. je sin nekega tukajšnjega krčmarja, čigar prostori so zbirališe najbolj zagrizenih Nemcev.

— **m Pobrežje.** Prostovoljno gasilno društvo Pobrežje ima v nedeljo 1. marca ob 3. uri v gostilni gospe Rojko svoj občni zbor. Na dnevnem redu so: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, poveljnika in upravnika. Ako bi prvi občni zbor ne bil sklepčen, vrši se po eni uri drugi. Za člane je udeležba obvezna, vsi drugi pa so vabljeni.

— **m Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev, podružnica Maribor,** naznanja občinstvu, da bo priredila dne 10. maja na Glavnem trgu veliko dobrodelno tombolo. Eventuelni čististi dobiček je namenjen podpiranju vdov, sirot in bolnih poštinih uslužbencev. Prosimo vsa druga društva, da se oziroma na našo zgolj humanitarno prireditev in na ta dan opuste morebitne svoje prireditve.

— **m Nadaljevanje rednega občnega zbora mariborske podružnice udruženja vojnih invalidov,** se vrši v nedeljo dne 1. marca ob 9. dopoldne v Gambirinu dvorani. Na dnevnem redu je volitev novega upravnega in nadzornega odbora. Ker je na zadnjem občnem zboru pravilno in z veliko večino izvoljeni predsednik tov. A. Krepek oddlenil ponovno izvolitev, bo treba voliti tudi novega predsednika. Dolžnost članstva je da se občnega zbora polnoštevilno udeleži. Vstop je dovoljen le proti lauski knjižici in plačani članarini.

— **m Podružnica Udruženja vojnih invalidov v Mariboru,** je v pretečenem poslovnem letu izplačala svojim revnim članom naslednje denarne podpore: Vojnim invalidom: po din 500: Weitzer A., Sv. Peter pri M., po din. 200: Mlinarič F., Bresternica, po din. 250: Čerpes M. Maribor, po din. 195: Krajnc I., Maribor, po din. 200: Brunčič A. Maribor in Klaneček F. Maribor, po 100 din. Raker J., Bracko A. Po 150 din.: Kugler Jurij in Dolenc I. vsi v Mariboru. Po din. 75: Keren H. Po 80 din.: Stauder K. Po 50 din.: Čergul A., Kolenc A., Gelman I., Verlič J., Strohmalter L., Sternad F., Stauder K., Zorec F. vsi iz Maribora. Razentega je še dobil ponovno din. 100 Kolenc J. iz Maribora. Po din. 75: Pleteršič L. iz Pobrežja in Budna M. iz Sv. Petra pri H. Po din. 70: Čergul A. iz Maribora. Vojne vdove: po 75 din. Nerat N., Sv. Peter pri M., Schweitzer E., Sv. Jurij na P. Po din. 80: Švan I. iz

Zavod komisijonarjev „Union“
v Mariboru.

Gospodarstvo.

g Redne mesečne živinske sejme v Celju upelje zopet celjska mestna občina. Vršili se bodo prvi ponedeljek vsakega meseca.

g Avstrijska gospodarska razstava v Beljaku. V Beljaku se bo vršila od 30. maja do 15. junija t. l. gospodarska razstava. Za razstavljalce iz naše države je določen poseben prostor. Za podrobne informacije je vprašati razstavní odbor v Beljaku.

g Razstava industrijske propagande. Institut za pospeševanje industrije pri Trgovski in obrtniški zbornici v Pragi priredi meseca marca t. l. v Pragi razstavo industrijske propagande. Razstava ima namen propagirati industrijsko reklamo. Naš generalni konzulat v Pragi prosi potom ministrstva inostranskih del, da se mu dobavi nekaj lično tiskanih reklamnih letakov iz naše države, ki se bodo tam otenili in razstavili. Zato prosi Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani vsa p. n. podjetja, ki bi imela take reklamne letake, da jih pošljejo na naslov: Generalni konzulat kraljevine SHS v Pragi. Letakom se lahko dodajo tudi brošure itd.

g Tarifokilometer. Pod tem naslovom je izdal višji kontrolor državnih železnic v Osičku Ljudevit Kirchlechner važno pomožno knjigo za izračunavanje kilometrske oddaljenosti vseh železniških postaj v naši kraljevini v vseh relacijah, na podlagi katere se določa najcenejša vozarina za blagovni promet. — Knjiga je izdana s podporo trgovske in obrtniške zbornice v Osičku in obsega poleg kilometrskih kazal tudi vse važne informacije splošnega pomena za železniški promet in je vsled tega v kaosu tarifnih predpisov, ki veljajo v naši državi, za vse poslovne kroge za kalkulacijo prevoznih stroškov vrlo dobrodošel pripomoček, ki ga vsem interesentom naj topleje priporočamo. Naroča se direktno pri avtorju.

g Praški veliki sejem je letos že deseti in se vrši od 22. do 29. marca. Sijajno bo zastopana češkoslovaška industrija. Prirejene bodo tudi razne inozemske ekspozicije, zlasti velika italijanska. — Poleg splošnega bo poseben hotelirski sejem s potrebščinami za hotele, gostilne, kavarne, bare itd., dalje velik sejem pohištva, poseben sejem za prištednjo v gospodinjstvu, izložba za prištednjo v gradnjah, posebej pa tudi prvi radio-sejem v Pragi, ki vzbuja živahen interes v celi Evropi. Za jugoslovenske posetnike je dovolilo železn. ministristvo v Pragi 50% popusta pri voznih cenah v vseh razredih potniških in brzih vlakov v Prago in na povratku. Tudi posetniki velesojne ne potrebujejo češkoslovaškega vizuma na potni listini, ampak se pri prestopu meje izkažejo z velesojnsko legitimacijo. Podrobne informacije dajejo konzulati češkoslovaške republike.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 54 XXXI. Šah.

Komaj je poveljnik izginil med dravjem v parku, že sem skočil urno po koncu, kajti do dobra mi je že presedelo sedenje. Moja risba je bila dovršena. Izvršil sem jo bil tako, da sem bil sam popolnoma z njo zadovoljen.

PROTI ODEBELOSTI

deluje s kolosalnim uspehom samo

„Vilfanov čaj“.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja laboratorij M. D. Vilfan, Zagreb, Prilaz 17.

Prekinil sem pismo, ker mi je prav sedaj prinesla pošta tvoj omet s evellinim semenjem in z navodili. Dobro si se izkazal; bodi od srca zahvaljen. A v isti sapi Te moram zaprositi na novo uslugo. Bodi tako prijazen in pošlji takoj slugo na obrežje Pont - neuf, naj kupi nekaj kar najlepših priprav za ribolov in sicer več trnkov, držal ter zalogo muh. To mi potem pošlji z brzovlakom kot si bil poslal semenje.

Priznati mi moraš, da ne popuščam, ko sem se zagrizel v kako reč. Vse storim, kar se da in če bi ogenj mojih baterij vendarle ne osvojil trdnjave, si vsaj ne bom mogel očitati, da nisem dobro barantal s topovi.

Sedaj pa nadaljujem pripovedovanje. Ob določeni uri je vstopil v mojo sobo sluga in vprašal, ali bi lahko vsprejel grofa de Ferney. Namesto odgovora sem šel gostu naproti in ga najsrčneje pozdravil.

Vse atlase sem bil že poprej razvrstil po okrogli mizici. Predno sva jih začela ogledovati, sem vprašal grofa:

— Ali kadite, gospod poveljnik?

— Stari vojščak — to naj vam pove vse.

— Dovolite, da vam ponudim smodko.

— Prosim, a pod enim pogojem.

— Namreč?

— Da vi dovolite, da naročim za vas čašo punča v vojaški čitalnici.

— O, prosim, z veseljem.

Nato sem ponudil poveljniku škatljo cigar, kakor jih boš našel redko kje; kupil sem jih v Carigradu.

— Zlodja, — je dejal, ko je nekajkrat puhal dim — čuden tobak.

— Ali vam je všeč?

— Kako pa ne — uprav božanski je ta vaš tobak! Doma kadim navadno iz pipe, na ulici pa majhne smodke po en sou, ki niso slabe, ali z vašimi jih ni moči primerjati. Bržčas so jako drage.

— Petnajst centimov, nič več.

Drzno sem lagal; čemu, izveš kmalu.

— Petnajst centimov? — je ponovil poveljnik — to je kakor zastoj; v Vesoulu so smodke po tri sou slabše od vaših.

— Ker trgovci ne umejo izbirati. No, pravkar sem se spomnil, da mi bo prijatelj poslal nekaj škatljic. Ali želite eno?

— Po tej ceni?

— Seveda.

— Vas ne bom oplenil?

— Ni malo, gospod.

— Zares, sila ste ljubeznivi, tako, da ne morem odkloniti vaše postrežljivosti.

Sedaj pa si zapomni, prijatelj: glej, da mi pošlješ obenem z ribarskim erodjem tri ali štiri škatljice havana - cigar, regalita ali purosa. Kupi najdražja, kar jih dobiš; prodal bom poveljniku po petnajst centimov. In reci: ali ne bom postal na ta način njegov hišni prijatelj?

— No, zdaj ko sva sklenila kupčijo — je dejal stari veselo — pojdiva si ogledat Alžir.

Popeljal sem starega gospoda k okrogli mizi in odprl atlas, v katerem so bile moje risbe iz Alžira. Vpokojeni častnik jih je promatral s posebnim zanimanjem, zlasti ker je marsikatero mesto vzbudilo v njem spomine na davno mi-

nule dni. Bil je stotnik konjenice v vojski Karla V., ki je l. 1630 zasadil v Alžiru zmagovalno belo, z zlatimi lilijami posuto zastavo. Pripovedoval mi je na kratko — taka je bila k sreči njegova navada — nekoliko junaških dejanj, s katerimi se je lahko ponašal. Počasi je vzbudil v meni gorka človeška čustva, kajti preveril sem se, da mož ni imel sreče pod puško; v glavi se mi je vzbudila misel: glej, tamu nesrečno želiš skaliti še zakonsko življenje in ga onesrečiti do dna! — Skoraj štiri ure sva kramljala pred albumi.

— Dolgo sva tičala za mizo, — je dejal naposled moj gost — zdaj bi že bil čas, da bi se poslovila. Za obljubljeni punč je že prepozno. Če vam je prav, odgodiva stvar do večera.

— Popolnoma prav, gospod. In se je poslovil.

Zvečer ob 8. uri sva sedela v častniški čitalnici za mramornato mizo. Pred nama se je kadil punč. Poveljnik je s slastjo pušil moje smodke. Tedaj pa se je nenadoma udaril po čelu, rekoč:

— Kaj bi bilo, če bi igrala partijo šaha?

— Vi igrate šah? — sem vprašal hlinjeno.

— Seveda, ali želite?

— In še kako; nič me ne more bolj vzradostiti.

Poveljnikov obraz je postal čisto mladosten; urno je naročil šah. Po daljši igri me je stari premagal. Od zadovoljstva mu je kar žarel obraz; veselo si je trl roke in dejal:

— Maščevanje, prijatelj, maščevanje!

V drugi partiji sem igral zbrano, tako da se je igra končala v moj prilog.

— Dobro ste igrali! — je vzkliknil stari vojščak. — Še eno, pa se bo odločilo.

Lahko si misliš, da sem se hotel star-

eu prikupiti in sem mu prepustil slavo zmagovalca.

— Dober šahist ste! — me je hvalil grof, hoteč me potolažiti. — Častitam vam.

Zavračal sem hvalo kot kak dvorni lizun Njegovega veličanstva Ludvika XIV.

— O, ko bi le imel večkrat priliko igrati s tako izbornim učiteljem.

— Sem vam vedno na uslugo, gospod.

— Lahko ste prepričani, da bom izrabil toliko dobroto.

Tako sva kadila drug drugemu. Ob pol enajstih so kavarne zaprle.

— Ali pojedete jutri k potoku, da dovršite svojo risarijo?

— Sigurno pojdem, gospod poveljnik.

— Tedaj se bova zopet videla in rekla kako besedo. Želim vam lahko noč, mladi prijatelj; reči moram — divne poteze ste delali, težko vas je bilo premagati!

— Preveč ste prijazni. Lahko noč, gospod poveljnik.

Podala sva si roke in stari poštenjak je odšel domov, menda s prepričanjem, da je preživel enega najprijetnejših večerov v svojem življenju.

Prihodnjega jutra sva se sestala pod staro vrbo.

— Pravili ste mi, da ste izkušeni ribič, — je dejal poveljnik. — Ali bi mi ne hoteli tega pokazati z dejanji?

— Čez nekaj dni bom dobil iz Pariza orodje najnovejše vrste, pa bom tako prost, da vam ga pokažem. Za sedaj pa mi dajte svoj trnek; poskusil bom, kar se bo dalo.

Podpirajte obupane slepe
in darujte

„Podpornemu društvu slepih“.

2 izvrstne citre po ceni za prodaj. Vpraša in ogleda se lahko v trgovini Radi, Aleksandrova cesta 40. 464

VELIKA KAVRANA
25. sredo 25.
Elitni koncert
s pojedino slankov
27. petek 27.
Kabaretna predstava

KLUB-BAR
28. sobota 28.
Poslovilna predstava
Montenesito et Colda
s svojim čudežnim psom
1. marca 1.
Popolnoma nov program

Podpirajte
školski tisk!

NATECAJ

za idejne načrte stanovanjske
in trgovinske hišne skupine na
Kralja Petra trgu v Mariboru
se podaljša na dan 22. aprila 1925.



Klobuke, dežne plašče,
čepice, perilo, čevlje itd. kupite solidno pri
Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Novo upeljano!
Moške klubuke
najnovejših oblik, po najnižjih cenah kupite pri tvrdki
Anica Traun, Maribor Grajski trg 1.

Cenj. trgovcem in industrijem se priporoča solidno domače
spedijsko podjetje
„JUGOPORT“ na Sušaku, Uskoška ul. 55.
Podružnica podjetja na Rakeku in Jesenicah.
Prevzema vsakovrstne transporte, carinjenja in vskladitve
činja blaga. Informacije brezplačno! 336

I. grafični umetniški zavod

MARIBORSKA TISKARNA

TELEFON: 24



Sitografija
Kamnotisk
Knjigotisk
Knjigoveznica



Rotacijski tisk
Stavni stroji
Stereotipija
Plakaterski
zavod

D.D. MARIBOR
JURČIČEVA UL. 54

PREVZAME VSA V TO STROKO SPADAJOČA DELA V ENI IN VEČ BARYAH
ZMERNE CENE TOČNA POSTREŽBA!

NAJVEČJE PODJETJE TE STROKE NA BIVSEM STAJERSKEM

Lastnik in izdajatelj: Konsorcij: Tabore. Glavni in odgovorni urednik: Vekoslav Spindler. — Tiska Mariborska tiskarna d. d.